

Aan de raden van de gemeenten Hulst, Sluis en Terneuzen

Terneuzen, 17 december 2015

Onderwerp: voortgang rapport over Participatiewet en Dethon

Geachte Raad,

De nieuwe Participatiewet heeft ingrijpende gevolgen voor onder andere onze gemeenschappelijke regeling Dethon. We hebben in opdracht van de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten een financiële verkenning uitgevoerd. Wij kijken nu of de te maken keuzes goed aansluiten op de gemeentelijke visies en de nieuwe wet. Hierover maken wij een rapport. De planning is dat dit rapport uiterlijk eind april 2016 gereed is. Het bestuurlijk traject kan dan voor de zomer worden doorlopen. Met deze brief, namens de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten, bevestigen wij de stand van zaken die eerder aan u mondeling is toegelicht.

De Participatiewet

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht geworden. In deze nieuwe wet gingen de volgende wetten op: de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening voor jonggehandicapten (Wajong). De wijziging van de laatstgenoemde wet heeft betrekking op een deel van de doelgroep.

Doelen en veranderingen nieuwe wet

De Participatiewet is er voor iedereen die kan werken maar daarbij ondersteuning nodig heeft. Het doel van de wet is om zoveel mogelijk mensen met of zonder arbeidsbeperking werk te laten vinden. De overheid als werkgever en de overige werkgevers hebben de verplichting garantiebannen te bieden. Gemeenten kunnen zelf beschut werk organiseren voor diegenen die niet in reguliere banen aan de slag kunnen. De beschikbare budgetten op basis van de nieuwe wet zijn substantieel lager dan voorheen.

Dethon

Door de nieuwe wet komen er bij Dethon geen nieuwe medewerkers meer in dienst via de Wsw. Op die manier valt de kerntaak voor Dethon geleidelijk weg. Bij Dethon werken nu 760 (van in totaal 980) medewerkers vanuit de Wsw. Dit aantal gaat vooral door natuurlijk verloop afnemen. In 2020 zullen dit nog 670 Sw-medewerkers zijn en in 2025 zijn dit nog 545 Sw-medewerkers. De laatste Sw-medewerker zal het bedrijf in 2060 verlaten. Op dit moment is Dethon financieel gezond. Het bedrijf zou, ondanks het stoppen van de Wsw-instroom, in zijn huidige vorm zeker tot 2018 vooruit kunnen.

Betrokken partijen

Naast Dethon, zijn er ook andere spelers die een belangrijke rol hebben bij re-integratie. Het gaat dan om afdelingen Sociale zaken van de gemeenten en het UWV. Ook het Werkservicepunt en het Voorlichtings- en opleidingscentrum glastuinbouw worden in onze regio ingezet. Tevens maken de gemeenten gebruik van PIBLW en het sociaal activeringscentrum West Zeeuws-Vlaanderen. Bij de diverse toekomstscenario's voor Dethon moet naar dit gehele speelveld gekeken worden.

Verkenning van vijf scenario's

De stuurgroep Participatie maakt een rapport over hoe in onze regio mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen re-integreren en welke rol daarin voor Dethon de voorkeur heeft. De stuurgroep Participatie bestaat uit Zeeuws-Vlaamse portefeuillehouders Sociale zaken en de gemeentesecretarissen. Voor de verkenning hebben wij vanuit deze stuurgroep eerst aan de werkgroep Participatie (met financieel specialisten van gemeenten en Dethon) gevraagd om vijf verschillende scenario's onder de loep te nemen. De nadruk lag daarbij op financiële aspecten.

De volgende scenario's zijn doorgerekend:

1. Herstructurering/weloverwogen afbouw Dethon

In dit scenario wordt de rol van Dethon afgebouwd. Uiteindelijk wordt de organisatie Dethon in de huidige vorm opgeheven.

2. Exploiteren beschut werk binnen Dethon

Bij dit scenario wordt Dethon ingezet om werk te organiseren voor diegenen die uitsluitend in een beschutte werkomgeving onder aangepaste omstandigheden kunnen werken.

3. Huidige organisatie van Dethon voortzetten

Dit scenario gaat in op het zoveel mogelijk voortzetten van de huidige taken en aanpak van Dethon. Uitgangspunt is het zo lang mogelijk door blijven werken met het huidige personeelsbestand. In dit scenario blijft beschut werken gerealiseerd worden bij Dethon.

4. Omvorming Dethon naar Sociaal werkbedrijf

Dit plan betekent dat Dethon nieuwe re-integratietaken in het kader van de Participatiewet op zich gaat nemen. Financieel kan Dethon hiermee het wegvallen van de instroom van medewerkers (en van bijbehorende vergoedingen) vanuit de Wsw opvangen. Ook in dit scenario wordt beschut werken gerealiseerd.

5. Integrale uitvoering van de Participatiewet in een afzonderlijke organisatie

Hierbij wordt gestreefd naar een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie voor de taken vanuit de Participatiewet. Dit houdt in dat het sociaal werkbedrijf (uit scenario 4) samengaat met de afdelingen Sociale zaken van de Zeeuws-Vlaamse gemeenten.

Voorkeur: omvorming Dethon naar Sociaal werkbedrijf

Op basis van de financiële verkenning geeft de stuurgroep vooralsnog de voorkeur aan scenario 4, de omvorming van Dethon naar Sociaal werkbedrijf. Dit scenario maakt het volgens ons mogelijk om op gedoseerde wijze om te gaan met de gevolgen van de Participatiewet.

Financiën en beleidsafwegingen

De financiële verkenning geeft weliswaar een positief beeld voor scenario 4, maar het is nodig om het plan verder beleidsmatig uit te werken. De stuurgroep vindt namelijk dat het plan moet bijdragen aan de beleidsvisies en de wijze waarop gemeenten dit werkveld willen organiseren. Verder is het van belang dat het plan aansluit bij de opdracht die voortkomt uit de Participatiewet. Die opdracht is dat de kracht van ieder individu gestimuleerd wordt, zodat zijn of haar talent zoveel mogelijk wordt benut en daarmee loonwaarde wordt gerealiseerd.

Uitwerking in rapport

Om de verkenning verder uit te werken, heeft de stuurgroep nu vertegenwoordigers van de gemeentelijke afdelingen Sociale zaken toegevoegd aan de werkgroep. Daarbij wordt als eerste gekeken naar het voorkeursscenario. Deze verkenning moet samen met de financiële doorrekening leiden tot een definitief rapport. De planning is dat dit rapport uiterlijk april 2016 gereed is.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter Stuurgroep Participatie van de Zeeuws-Vlaamse gemeenten,

C.L. Liefing